

ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

JOURNAL OF MAMUN SCIENCE

VOLUME 3, ISSUE 1 **2025**

ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI

3 JILD, 1 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»
ТОМ 3, НОМЕР 1

JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»
VOLUME 3, ISSUE 1

TOHKENT-2025

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI

ЖУРНАЛ «МА'MUN SCIENCE» | JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

№1 (2025) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-0000-2025-1>

Бош мухаррир: | Главный редактор:
Chief Editor:

Urazbayeva Dilbar Abdullayevna
Psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM

Бош мухаррир ўринбосари: | Заместитель
главного редактора: | Deputy Chief Editor:

Xudoynazarov Egambergan Madrahimovich
Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),
dotsent Ma'mun Universiteti NTM

TAHRIRIY MASLAHAT KENGASHI | EDITORIAL BOARD | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

FILOLOGIYA FANLARI (INGLIZ TILI)

Axmedov Oybek Saporboyevich

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

O'rozboyev Abdulla Durdibayevich

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM

Kalandarov Oybek Ruzimbayevich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Yakubov Muzaffar Kamildjanovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Galiyeva Margarita Rafaellovna

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Nasrullayeva Nafisa Zafarovna

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Samarqand davlat chet tillari instituti

Cho'ponov Otanazar Otojonovich

Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti

Yakubova Matluba Tajibayevna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Samandarova Lola Sultanovna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

FILOLOGIYA FANLARI (RUS TILI)

Cho'ponov Otanazar Otojonovich

Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti

Ruzmetov Surojbek Allaberganovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (NEMIS)

Yakubova Matluba Tajibayevna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (O'ZBEK TILI)

Matnazarov Javlanbek Kabulovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

TARIX FANLARI

Anatoliy Sagdullayevich Sagdullayev

Tarix fanlari doktori, professor; akademik

O'zbekiston Respublikasi Fanlar
akademiyasining haqiqiy a'zosi

Ashirov Adhamjon Azimbayevich

Tarix fanlari doktori, professor,
O'zbekiston Respublikasi

Fanlar akademiyasi Tarix instituti.

Goncharov Yuriy Mixaylovich

Tarix fanlari doktori, professor
Altay davlat universiteti Rossiya

Shaydurov Vladimir Nikolayevich

Tarix fanlari doktori, dotsent
Leningrad davlat universiteti Rossiya

Abdullayev Utkir Ismoilovich

Tarix fanlari doktori (DSc),
dotsent Urganch davlat universiteti

Matkarimova Sadoqat Maqsudovna

Tarix fanlari doktori (DSc), dotsent
Ma'mun Universiteti NTM

Abdullayev Timur Pulatovich

Tarix fanlari nomzodi, dotsent
Ma'mun Universiteti NTM

Abdalov Umidbek Matniyazovich

Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),
Dotsent Ma'mun Universiteti NTM

Jumaniyozova Mamlakat Tojiyevna

Tarix fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Urganch davlat universiteti

Xo'jamuratov Umarjon Rustamovich

Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch pedagogika instituti

PSIXOLOGIYA FANLARI

Shoumarov G'ayrat Baxromovich

Psixologiya fanlari doktori, professor; akademik
O'zbekiston Respublikasi

Fanlar akademiyasining haqiqiy a'zosi

Kryukova Tatyana Leonidovna

Psixologiya fanlari doktori, professor
Kostroma davlat universiteti Belorusiya

Karpinskiy Konstantin Viktorovich

Psixologiya fanlari doktori, professor
Grodno davlat universiteti Belorusiya

IQTISODIYOT FANLARI

Ruzmetov Baxtiyar

Iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ma'mun Universiteti NTM

Sherov Alisher Bakberganovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), professor

Ma'mun Universiteti NTM

Voronsova Yuliya Vladimirovna

Iqtisodiyot fanlari nomzodi

Moskva davlat boshqaruvi universiteti

Jabborov Umarbek Rustambekovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Cho'ponov San'at Otanazarovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Niyazmetov Islambek Masharipovich

Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

PEDAGOGIKA VA FALSAFA FANLARI

Sardor Sharifzoda O'razboy Tabib o'gli

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

Matnazarov Javlanbek Kabulovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Adilov Zafar Yunusovich

Falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Slepko Yuriy Nikolayevich

Psixologiya fanlari doktori, professor

Yaroslav davlat pedagogika universiteti

Xazova Svetlana Abduraxmanovna

Psixologiya fanlari doktori, dotsent Kostroma
davlat universiteti Belarusiya

Kalandarova Madina Baxadirovna

Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Nurullayeva Baxtigul Bobojonovna

Psixologiya fanlari nomzodi, dotsent Ma'mun

Universiteti NTM

TIBBIYOT FANLARI

Yuldashev Baxrom Sobirjanevich

Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

Abdullayev Ravshanbek Babajonovich

Tibbiyot fanlari doktori, professor

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Esamuratov Aybek Ibragimovich

Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Samandarova Barno Sul-tonovna

Biologiya fanlari nomzodi, dotsent

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Tajiyeva Zebo Baxodirovna

Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Nazarova Maloxat Berdiboyevna

Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Xudaynazarova Salomat Ruzibaevna

Tibbiyot fanlari nomzodi, dotsent

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

ILMIY JURNAL TEXNIK KOTIBI

Sultanov Samandar Maxmud o'g'li

Arxeolog (tadqiqotchi pedagog)

Ma'mun Universiteti NTM

FILOLOGIYA

1. Аблаева Надира Кадамжановна, Зулунова Комила Комилжоновна РОЛЬ КЛАССИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ В РАЗВИТИИ АНАЛИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У СТУДЕНТОВ.....	8
2. Джуманиязова Интизор Давлатназар кизи О НАЗНАЧЕНИИ ПАРАЛЛЕЛЬНЫХ КОРПУСОВ.....	15
3. Omanboyeva Aziza Doniyor qizi ZUHD TA'LIMOTI VA ZOHIDLIK MAKTABLARI.....	20
4. Yusupova Sohiba Islombek qizi O'ZBEK VA INGLIZ XALQLARI BOLALAR FOLKLORIDA ALLITERATSIYA HODISASINING QO'LLANILISHI.....	24
5. Matkarimova Gulira'no Abdullayevna ABU ALI IBN SINONING "TIB QONUNLARI" ASARIDA FITONIMLARNING TADQIQ QILINISHI.....	29
6. Аллаярова Рахат Рустамовна К ВОПРОСУ О ПЕРЕВОДЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ НЕМЕЦКОГО ЯЗЫКА НА РУССКИЙ И УЗБЕКСКИЙ ЯЗЫКИ.....	34
7. Kalandarov Aybek Ruzimbayevich O'ZBEK KLASSIK NASRIY ASARLARNI INGLIZ TILIGA TARJIMA QILISHDA SINTAKTIK MASALALAR.....	39
8. Якубов Музаффар Камилджанович ДВЕ КУЛЬТУРЫ — ОДНА ЛИЧНОСТЬ: АМИР ТИМУР В АНГЛИЙСКОЙ И УЗБЕКСКОЙ ДРАМАТУРГИИ.....	43
9. Kutlimuratov Umarjon Shakirovich TILSHUNOSLIKDA IZHONLOVCHI VALENTLIGINI O'RGANISHNING AYRIM MASALALARI.....	47
10. Matchanov Muzaffar Ruzimbaevich MODERN PERSPECTIVES ON COORDINATED ELEMENTS IN ENGLISH.....	51
11. Файзуллоева Зилола Зафаровна ФОРМЫ ВЫРАЖЕНИЯ ИРОНИИ И СПОСОБЫ ЕЁ ПЕРЕВОДА С АНГЛИЙСКОГО НА РУССКИЙ (НА ПРИМЕРЕ НОВЕЛЛЫ О. ГЕНРИ «ФАРАОН И ХОРАЛ»).....	55
12. Qahramonov Aliboy Yolgoshevich ABDULLA QODIRIY: MURAKKAB TAQDIRLI ADIB.....	62
13. Шамсутдинова Галия Шамилевна ЛЕКСИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ, СВЯЗАННЫЕ С АРХИТЕКТУРНЫМИ ПАМЯТНИКАМИ ХОРЕЗМА.....	68

14. Raimova Nilufar Abdullayevna, Bazarova Nazokat Davronbekovna
JONLANTIRISHLARNING BADIY-ESTETIK VAZIFASI (KOMIL AVAZNING “SOZANDA”
ROMANI MISOLIDA).....72

15. Jumanyazova Muhabbat Xusinovna, Annamuratova Shahnoza Shonazar qizi
PARALINGVISTIK VOSITALAR VA ULARNING IJTIMOYIY TARMOQLARDAGI
IFODASI.....76

16. Saparova Mohira Fayzullayevna
LEKSIKOGRAFIYANING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....80

17. Tolibova Maftuna Zokir qizi
FITRAT IJODINING ZAMONAVIY ADABIYOT VA JAMIYATGA TA’SIRI.....85

IQTISODIYOT

1. Турдиева Якитжан Хайитбаевна
ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ И ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФИНАНСОВОЙ
ПОДДЕРЖКИ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....88

2. Qabulov Baxrom Quzibayevich
AUDITORLIK FAOLIYATINI TARTIBGA SOLISHNING O’ZIGA XOS XUSUSIYATLARI..91

PEDAGOGIKA

1. Qalandarova Iroda Hamdam qizi
DIDACTIC ASPECTS OF DEVELOPING CRITICAL THINKING IN PRIMARY SCHOOL
STUDENTS: AN EXAMPLE OF READING LITERACY.....98

2. Ashirova Anorgul Ismoilovna
DIDAKTIK TIZIMDA BOSHQARISH TAMOYILLARI AHAMIYATI.....105

3. Xujaniyozova Oygul Rajabovna, Matkarimova A’loxon
MAKTAB O’QUVCHILARIDA IJODKORLIK QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHNING
PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK OMILLARI.....110

4. Sultonova Mashhura Rustamboyevna, Saidova Farog‘at Otabek qizi
BOLAGA NISBATAN QADRIYATLI MUNOSABAT OTA-ONALIK MUVAFFAQIYATINI
TA’MINLAYDIGAN OMIL SIFATIDA.....114

5. Xudayberganov Otabek Erkinovich, Atajanov Adilbek Yuldashevich
OLIY TA’LIMDA JISMONIY TARBIYA VA SPORT FANIDAN MUSTAQIL TA’LIM
TOPSHIRIQLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....119

6. Рамазанова Роза Абиловна
РОЛЬ И МЕСТО РОДНОГО ЯЗЫКА ПРИ ИЗУЧЕНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК
ИНОСТРАННОГО.....126

PSIXOLOGIYA

1. Ismoilova Asilpashsha Rojabovna
PSIXOLOGIYADA TAFAKKUR MUAMMOSINI O’RGANILGANLIK DARAJASI.....132

2. Odamova O'g'iljon Kenjayevna
SHAXSNI O'Z-O'ZINI KAMOL TOPTIRISH XUSUSIYATI.....137

3. Карпинский Константин Викторович
СОЦИАЛЬНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ ИЗМЕНЧИВОСТЬ ЦЕННОСТНОГО ОТНОШЕНИЯ
К ДЕТЯМ В БЕЛОРУССКОЙ ПОПУЛЯЦИОННОЙ ВЫБОРКЕ.....141

TARIX

1. Salayev Umrбек Kadambayevich
JANUBIY OROLBO'YI NEOLIT VA ENEOLIT DAVRI MANZILGOHLARINING
ARXEOLOGIK JIHATIDAN O'RGANILISHI.....150

2. Каримов Умрбек Давронбекович
НЕМЕЦКИЕ МЕННОНИТЫ В ХИВИНСКОМ ХАНСТВЕ.....154

3. Юлдашов Юлдаш
ВАЖНОСТЬ ВОПЛОЩЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ.....159

4. Ismoilov Shohruxmirzo Zakirjon o'g'li
X-XI ASRLARDA XORAZMDA HUNARMANDCHILIK, CHORVACHILIK VA
DENQONCHILIK AHVOLI.....162

5. Alisher Matyakubov
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA XORAZM VILOYATI: HUDUDIY
RIVOJLANISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....167

6. Matyakubov Xamdam Xamidjanovich
OROLBO'YI SAKLARINING KELIB CHIQISHI MASALASI VA UNING AHAMIYATI.....171

7. Xamdamova Yulduz Ravshanbek qizi
IKKINCHI JAHON URUSHIDAN KEYINGI TIKLANISH YILLARIDA XORAZM VILOYATI
ICHKI ISHLAR ORGANLARI FAOLIYATINING BA'ZI MASALALARI.....176

8. Насиба Хаётова Закировна
ВАРАХША ШАҲАР МАДАНИЯТИ: ТАРИХИЙ РИВОЖЛАНИШ ВА МЕЪМОРИЙ
ХУСУСИЯТЛАР.....180

9. Eshchanov Hurmat Matnazarovich
SHARQIY OROLBO'YI TEKISLIGIDA TEMIR DAVRI TURAR-JOYLARI MUDOFAA
INSHOOTLARIDA ARXEOLOGIK IZLANISHLAR SAHIFASI.....186

Ashirova Anorgul Ismoilovna-

Ma'mun universiteti NTM

“Umumkasbiy fanlar” kafedrası dotsenti

e-mail: anorgul76@gmail.com

DIDAKTIK TIZIMDA BOSHQARISH TAMOYILLARI AHAMIYATI

<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.14956135>

ANNOTATSIYA

Mazkur maqola didaktik tizimda boshqarish tamoyillarining ta'lim jarayonidagi o'rni va ahamiyatini tahlil qilindi. Boshqarish tamoyillari ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, maqsadga erishish va bilim olish faoliyatini yo'naltirishning muhim asosidir. Maqolada quyidagi tamoyillarning ahamiyati yoritiladi: maqsadga yo'naltirilganlik, moslashuvchanlik, faoliyatga asoslangan yondashuv, qayta aloqa, tizimlilik va nazorat. Ushbu tamoyillar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga, o'quvchilarning o'zlashtirish ko'rsatkichlarini yaxshilashga hamda o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi interaktiv muloqotni rivojlantirishga xizmat qiladi. Didaktik boshqaruvning bu tamoyillari ta'lim sifatini oshirish va uzluksiz takomillashtirishda muhim rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: tizim, kibernetika, boshqarish tamoyillari, kibernetik pedagogika, didaktik tizim.

Аширова Аноргуль Исмаиловна-

Университет Мамуна НТМ

доцент кафедры «Общепрофессиональные науки»

ЗНАЧЕНИЕ ПРИНЦИПОВ УПРАВЛЕНИЯ В ДИДАКТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЕ

АННОТАЦИЯ

В данной статье проанализированы роль и значение принципов управления в образовательном процессе в дидактической системе.

Принципы управления являются важной основой эффективной организации учебного процесса, достижения целей и направленности учебной деятельности. В статье подчеркивается важность следующих принципов: целеориентированность, гибкость, деятельностный подход, обратная связь, структурированность и контроль. Эти принципы служат повышению эффективности образовательного процесса, улучшению успеваемости учащихся и развитию интерактивного общения между учащимся и преподавателем. Эти принципы дидактического управления играют важную роль в повышении качества образования и его постоянном совершенствовании.

Ключевые слова: система, kibernetika, принципы управления, kibernetическая педагогика, дидактическая система.

Ashirova Anorgul Ismailovna
Mamun University Associate Professor of the
Department of General Professional Sciences

THE IMPORTANCE OF MANAGEMENT PRINCIPLES IN THE DIDACTIC SYSTEM

ABSTRACT

This article analyzes the role and importance of management principles in the educational process in the didactic system. Management principles are an important basis for the effective organization of the educational process, achieving goals and focusing educational activities. The article emphasizes the importance of the following principles: goal orientation, flexibility, activity-based approach, feedback, structuring and control. These principles serve to increase the effectiveness of the educational process, improve student performance and develop interactive communication between the student and the teacher. These principles of didactic management play an important role in improving the quality of education and its continuous improvement.

Keywords: system, cybernetics, management principles, cybernetic pedagogy, didactic system.

KIRISH

Kibernetik pedagogika nuqtai nazaridan ta'lim va tarbiya jarayonlarini to'g'ri yo'naltirilgan va samarali mehnat unumdorligini oshirishning turli xil sifatlarini rivojlantirishni boshqarishga yo'naltirish mumkin. Tadqiqotning uslubiy asosi N. Wiener, K. Shennon, F. Rosenbatt, V.M. Guukova, D.A. Pospeev (kibernetika, axborot nazariyasi), R. Atkinson, G. Bauer, O.G. Gokhana, L.B. Iteyusona, L.P. Leontyeva, D.A. Novikova, F.S. Roberts (matematik ta'limning rivojlanishi), B. Skinner, N. Crower, L.B. Iteyusona, S.I. Arxaneevskogo, V.P. Bepauko, E.I. Maubia, V.E. Firstova, V.S. Avanesova, I.V. Robert kabi pedagogika, dasturlashtirilgan ta'lim va avtomatlashtirilgan o'qitish tizimlari sohasida tadqiqot olib borgan olimlarning ilmiy ishlaridan o'rganildi.

METODLAR VA O'RGANILISH DARAJASI

Hozirgi vaqtda kibernetik tadqiqot usullari keng tarqaldi. Kibernetika - murakkab tizimlar (qurilmalar yoki organizmlar) va ularning jamoalarini boshqarish haqidagi fan. Ushbu maqolada kibernetik pedagogika tamoyillari ko'rib chiqiladi, "talaba-o'qituvchi" didaktik tizimini axborot-kibernetik modellashtirish muammosiga turlicha yondashuvlar va inson aqliy faoliyatining turli modellari tahlil qilinadi.

O'qitish bilimlarni uzatish yoki ma'lum bir toifadagi muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishdan iborat. Asosiy maqsad - atrof-muhit bilan muvaffaqiyatli munosabatda bo'lish ko'nikmalarini egallashdir. Kibernetik pedagogika o'quv jarayonini umumiy boshqaruv nazariyasi nuqtai nazaridan ko'rib chiqadi va tizimli yondashuvga asoslanadi. Qoidaga ko'ra, didaktik tizim talaba va o'qituvchidan iborat. O'qituvchining rolini kompyuter yoki foydali ma'lumotlarni taqdim etadigan, xatolarni topadigan va tuzatadigan, talabani ishini rag'batlantiradigan shaxs bajaradi. O'z-o'zini o'qitish yoki o'qituvchisiz o'rganish ham mumkin, bunda talaba muayyan masalani mustaqil ravishda o'rganadi va u o'zining faoliyatini o'zi rag'batlantiradi.

Agar nazorat maqsadi tuzilgan bo'lsa obyekt (talabani) maqsadli ravishda o'zgartirish, nazorat qilish, boshqarish mumkin bo'ladi. Bunda atrof-muhit va obyektning holati to'g'risida ma'lumot to'plash kanali, obyektga ta'sir qilish kanali va obyekt va atrof-muhit holati to'g'risidagi ma'lumotlarni hisobga olgan holda maqsadga erishish imkonini beradigan boshqaruv usuli.

Kibernetik yondashuv boshqaruv tizimining strukturasi tahlil qilish, to'g'ridan-to'g'ri va qayta aloqa aloqalarini aniqlash va axborot oqimlarini o'rnatishni o'z ichiga oladi.

Kibernetikaning asosiy tamoyillarini[2] didaktik tizimlar bilan bog'liq holda ko'rib chiqamiz:

1. **Turli xillik prinsipi:** boshqaruv tizimi boshqariladigan tizimning xilma-xilligiga qaraganda ko'proq xilma-xillikka ega bo'lishi kerak. O'qituvchi o'quvchi holatining o'zgarishiga javoban o'z holatini va xatti-harakatlarini o'zgartirishi uchun u murakkabroq bo'lishi va ko'proq "ichki holatlar" ga ega bo'lishi kerak. Aks holda, u o'z faoliyatini boshqara olmaydi va

o'zgaruvchan vaziyatlarga to'g'ri munosabatda bo'lmaydi. "Xilma-xillik" atamasi o'rniga "murakkablik" dan foydalanishimiz mumkin. Bu tamoyildan kelib chiqadiki, talaba bilimining murakkabligi yoki xilma-xilligining ortishi o'qituvchi bilimi va foydalaniladigan bilimlarning, o'qitish usullarining murakkabligini, oshirishni talab qiladi. O'qituvchi usullarining xilma-xilligi ma'lum darajadan kam minimal bo'lsa, keyin u talabaning faoliyatini samarali boshqara olmaydi.

Ko'rinib turibdiki, boshqariladigan quyi tizim (talaba) murakkabligining oshishi boshqaruv quyi tizimi (o'qituvchi) murakkabligining ortishi bilan birga bo'lishi kerak.

2. Butunlik (yoki paydo bo'lish) prinsipi: tizimning xususiyatlari uning alohida elementlarining xususiyatlari yig'indisiga kamaymaydi, balki uning tuzilishiga bog'liq.

U.Eshbi "tizim qanchalik katta bo'lsa, qism va butun o'rtasidagi o'lchamdagi farqlar qanchalik katta bo'lsa, butunning xossalari qismlarning xossalariidan katta farq qilish ehtimoli shunchalik yuqori bo'ladi", deb ko'rsatdi [2]. Shuning uchun, modellashtirishda ta'lim tizimlari elementlar orasidagi munosabatlarni hisobga olishi kerak. O'qituvchi va talabaning bilimi, darslik mazmuni, o'qitish metodikasi, "ustoz-shogird" didaktik tizimi, butun ta'lim tizimi yaxlitlik tamoyiliga javob beradi.

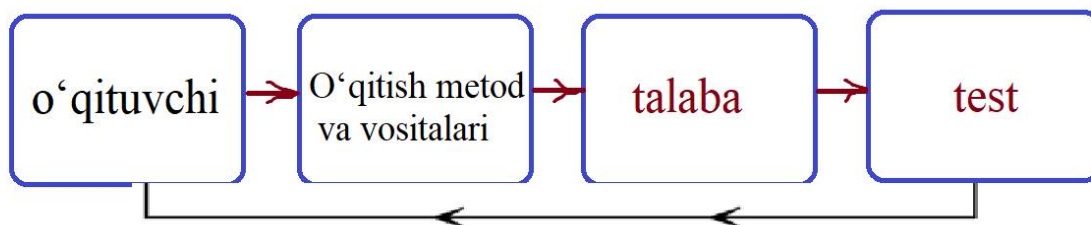
3. Tashqi qo'shimcha prinsipi: "har qanday boshqaruv tizimiga "qora quti" kerak – ma'lum zaxiralar, uning yordamida tashqi va ichki muhitning hisobga olinmagan ta'siri qoplanadi" [2].

Boshqacha qilib aytganda, katta tizimni boshqarish nazariy modeldan kelib chiqadigan boshqaruv signallarini sozlashni talab qiladi. Ular boshqaruv tizimi va boshqaruv ob'ekti o'rtasida joylashgan ba'zi xayoliy "qora quti" dan signallar sifatida qaralishi mumkin.

4. Qayta aloqa prinsipi: tizim obyekt holatidagi o'zgarishlarga va tashqi ta'sirlarga moslashishi uchun obyekt holati to'g'risidagi ma'lumotlar uzatiladigan qayta aloqa kanali bo'lishi kerak.

O'qitish jarayonida fikr-mulohazalar o'qituvchining o'quvchilar bilan muloqotda bo'lishi, ularning darsdagi faoliyatini kuzatish, og'zaki yoki yozma so'rov natijalarini tahlil qilish, test sinovlari, mustaqil ishlar, testlar va boshqalar jarayonida amalga oshiriladi (1.1-rasm).

1-rasm. Kibernetik tizimda o'qituvchi va talabaning o'zaro teskari aloqa

5. Boshqarishning parchalanish va iyerarxiyasi prinsipi: boshqariladigan obyekttni bir-biridan nisbatan mustaqil bo'lgan, ular orasida ma'lum bir bo'ysunish mavjud bo'lgan quyi tizimlardan tashkil topgan tizim sifatida ko'rish mumkin.

Masalan, talaba o'qituvchining ko'rsatmalariga amal qiladi, u bosh o'qituvchiga, u direktorga bo'ysunadi, u o'z navbatida ta'lim bo'limiga hisobot beradi va hokazo.

6. Faol o'z-o'zidan harakatlanish prinsipi. Elementlarning, quyi tizimlarning yoki umuman o'zini o'zi boshqarish tizimining kutilmagan holatlarini muntazam ravishda takrorlash natijasida yuzaga keladigan faol o'z-o'zidan harakatlanish prinsipi tashqaridan energiya oqimi tufayli yuzaga keladi [3].

O'qitish jarayonida o'quvchilar bilimining noaniqligi pasayadi, ya'ni butun tizim tashqi muhit energiyasi ta'sirida kamroq entropiyaga ega bo'lgan tartibli holatga o'tadi.

Maqsadni belgilash va maqsadni amalga oshirish prinsipi: har qanday kibernetik tizimning ishlashi ma'lum bir maqsadga erishishga, berilgan cheklolvar ostida ma'lum maqsadli funksiyani minimallashtirishga qaratilgan.

O'quv jarayonida o'qituvchi belgilangan darslar davomida talabalarning bilim hajmini talablarga javob beradigan tarzda oshirishga intiladi.

Maqsadni amalga oshirish erishilgan natijalarni maqsadlar bilan taqqoslashni va tizimning ishlashini sozlashni talab qiladi [3, b. 10–16].

NATIJALAR VA MUHOKAMA

O‘quv jarayonini tahlil qilishda axborot-kibernetik yondashuvdan foydalanish maqsadga muvofiqdir, chunki axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi bilan shaxsiy kompyuterlar va boshqa kibernetik qurilmalar keng tarqaldi.

Ularga o‘rnatilgan dasturiy ta‘minotga qarab, o‘quvchilarga o‘quv ma‘lumotlarini (matn, grafik, audio ko‘rinishda) yetkazish, savollar berish va javoblarning to‘g‘riligini baholash, o‘quv faoliyatini boshqarish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Har qanday didaktik tizim o‘z-o‘zini sozlash: o‘qituvchi o‘qitishning bunday shakllari va usullaridan foydalanadi, bunda talaba bilim, ko‘nikma va malakalarni eng samarali shaklda rivojlantiradi. Shu bilan birga, u maqsad funksiyasini - talabning Z bilim darajasini maksimal darajaga ko‘tarib, mashg‘ulotlarga sarflangan F umumiy kuch va vaqtni minimallashtirishga intiladi. Talaba, o‘z navbatida, o‘z faoliyatini shunday tashkil etishga intiladiki, o‘qituvchining L talablari darajasi va o‘zlashtirilgan bilim darajasi Z (yoki bajarilgan ish) o‘rtasidagi farqni minimallashtiradi. Ta‘limning optimal yo‘lini aniqlash orqali biz “ideal o‘qituvchi” ishlaydigan metodologiyani olamiz.

Butun kursni o‘rganish uchun umumiy vaqt ajrating. $T = t_1 + t_2 + \dots + t_N$ va talabning a topshiriqni o‘rganish koeffisienti berilgan. Bunda:

1) har bir masalani o‘rganishning optimal davomiyligini aniqlashda ta‘lim oxirida talabning test natijalari R maksimal bo‘ladi;

2) elektron ta‘lim resursini (ETR) o‘rganish uchun vaqt taqsimotining ularning ahamiyatiga bog‘liqligini o‘rganish V_i turli o‘quv koeffitsientlari uchun $t_i = t_i(V_i)$;

3) talabning bilim darajasining elektron ta‘lim resursini ahamiyatiga mos ravishda bog‘liqligini olish $Z_i = Z_i(V_i)$.

Muallif tomonidan ETR qisqa vaqtda o‘rgatishga mo‘ljallangan o‘qitishning matematik modeli ishlab chiqildi va ta‘lim jarayoniga tatbiq qilindi.

Harakat tizimlarini tahlil qilishda axborot-kibernetik yondashuv asosida o‘rganilgan o‘quv jarayonining modellari quyidagilarni hisobga olish imkonini beradi:

- mashg‘ulot jarayonida o‘quvchining mustahkam bo‘lmagan bilimlari miqdori ortadi, mustahkam bo‘lmagan bilimlarning bir qismi mustahkam bilimlarga aylanadi;

— mustahkam bo‘lmagan bilimlar mustahkam bilimga qaraganda tezroq unutiladi;

- o‘qituvchi talabidan talabning orqada qolishi hisobiga ortib borishi bilan talabning harakatlari avval ortadi, “maksimum”ga yetib boradi, keyin esa kamayadi;

- materialning qiyinligi oshishi bilan axborot uzatish tezligi, aloqa kanalining uzatish koeffitsienti dastlab doimiy 1 ga teng, keyin esa 0 gacha kamayadi;

- o‘qituvchi yangi ma‘lumotlarning muloqot tezligini o‘zgartirish va o‘rganilayotgan materialni takrorlashni tashkil qilish orqali o‘quv jarayonini boshqarishi mumkin.

O‘qituvchi ta‘lim jarayonini boshqaradigan turli vaziyatlar tahlil qilinadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, didaktik tizimda boshqarish tamoyillari ta‘lim jarayonini samarali tashkil etish va boshqarishda asosiy rol o‘ynaydi. Ushbu tamoyillar o‘qituvchi va o‘quvchilar o‘rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash, ta‘limning mazmunini maqsadga yo‘naltirilgan holda tashkil etish va o‘quvchilarning individual ehtiyojlarini inobatga olish imkonini beradi.

Didaktik tizimning maqsadga yo‘naltirilganlik, moslashuvchanlik, tizimlilik, qayta aloqa, nazorat va innovatsion yondashuv kabi tamoyillari ta‘lim jarayonini samarador va sifatli amalga oshirishga yordam beradi. Bu tamoyillar yordamida ta‘lim jarayoni boshqariladi, nazorat qilinadi va uzluksiz takomillashtiriladi. Natijada, ta‘lim samaradorligi oshib, o‘quvchilar mustaqil fikrlash va bilimlarni amalda qo‘llash qobiliyatini rivojlantiradi.

Didaktik tizimda boshqarish tamoyillari ta‘lim sifatini oshirishda va zamonaviy ta‘limni tashkil etishda ajralmas vosita hisoblanadi. Bu tamoyillarni to‘g‘ri qo‘llash ta‘limning umumiy samaradorligini ta‘minlab, o‘quvchilarning bilim olish jarayonini qulay va samarali qiladi.

Iqtiboslar / References / Сноски

---

1. Майер, Р. В. Кибернетическая модель «учитель – ученик» / Р. В. Майер // Домашняя лаборатория: интернет-журнал. – 2012. – № 10. – С. 333–340.
2. Розанова, Л. В. Основы кибернетики: конспект лекций / Л. В. Розанова. – Омск: Изд-во ОмГТУ, 2009. – 60 с.
3. Украинцев, Б. С. Кибернетика и система новых научных принципов / Б. С. Украинцев // Кибернетика и современное научное познание. – М.: Наука, 1976. – С. 7–20.
4. Майер, Р. В. Имитационное моделирование процесса обучения как метод педагогического исследования / Р. В. Майер // Наука и современность – 2012: сб. материалов XVIII Междунар. науч.-практ. конф. – Новосибирск: Изд-во НГТУ, 2012. – С. 81–85.
5. Майер, Р. В. Кибернетическая модель «учитель – ученик» / Р. В. Майер // Домашняя лаборатория: интернет-журнал. – 2012. – № 10. – С. 333–340.

tomonidan qoldirilgan turar-joylar mudofaa inshootlarida olib borgan arxeologik izlanishlar natijalari taxlil qilindi va yangi g'oyalar ilgari surildi.

Natijalar quyidagicha izohlandi:

- Sharqiy Orolbo'yi hududi tekisligini odamzot tomonidan neolit davrida o'zlashtirilishi, axoli zichligi oshganligi sabab olib borgan migratsion jarayonlar, yangi-yangi xo'jalik-madaniy xo'jaliklarni tarkib topishi oydinlashtirildi.

- Neolit va bronza davri aholisini jamiyatni ijtimoiy-iqtisodiy va etnik-munosabatlarni olib borishi jarayonida Quyi Amudaryo xududida Oqchadaryo havzasi axolisi bilan o'zaro aloqalari natijalari qayd qilindi.

- Yarim o'troq va chorvador qabilalarning binokorlik bilimi asosida bunyod qilingan istexkomli turar-joylar to'g'risida tarixiy ma'lumotlar ilmiy jamoatchilik e'tiboriga havola qilindi.

XULOSA

- Arxeologik yodgorliklarda olib borilgan arxeologik izlanishlar natijalari e'tiborga olinib, Sharqiy Sirdaryo xududi tosh davrida ovchilar tomonidan o'zlashtirilmagan, neolit davri so'nggi bosqichida o'zlashtirilganligi to'g'risida xulosaga kelindi.

- Neolit, eneolit va bronza davrida axoli turar-joylar yerto'la chaylalar bo'lgan, o'zlashtiruvchi xo'jalik yo'nalishi jamiyat iqtisodiyotini namoyon qilgan.

- Temir davriga kelganda (mil.avv. X-Vasrlar), turar-joylar qurilishida paxsa va xom g'ishtlar qo'llanishi, ular atrofi mudofaa devor, unda mudofaa elementlari, tashqi devor atrofida handaq o'tganligi masalalari o'rganildi.

Iqtiboslar / References / Сноски

1. Виноградов А.В. Неолитические памятники Хорезма-М.:Наука, 1968. Вып-8-С.125-126.
2. Виноградов А.В. Древние охотники и рыболовы Среднеазиатского междуречья //ТрХАЭЭ-М.:Наука, 1981-Вып XIII-С.90-93.
3. Итина М.А. История степных племен Южного Приаралья-М.:Наука, 1977.Т.-Х-С 27-28.
4. Толстов С.П. Хорезмская археолого-этнографическая экспедиция АН СССР в 1946 г //Известия Академии Наук-М.:Наука, 1947.Т.4. Вып-2-С. 177-182.
5. Толстов С.П. По древним дельтам Окса и Яксарта. М-Л, Наука, 1962-С. 154-рис 89.
6. Толстов С.П. "Древний Хорезм". М. МГУ. 1948. С. 59-69.
7. Сагдуллаев А.С. "Оседлые области юга Средней Азии в эпоху раннего железа". (Генезис культуры и социально-экономическая динамика). Автореф. Дисс. Доктор. Ист.наук.-М.:МГУ, 1989-38 с
8. Пилишко В.Н. "Раскопки в Дейнауском районе Чарджоуской области". //АО 1974,- М: Наука, 1975-С.528.
9. Kabirov J, Sadullayev A. "O'rta Osiyo arxeologiyasi". Т. O'qituvchi. 1990.
10. Baratov P. "O'zbekistonning tabiiy geografiyasi". Toshkent. O'qituvchi, 1996-В. 154-162.

МАДАНИЯТЛАР КЎПРИГИ ВА АКАДЕМИК ҲАМКОРЛИК НАМУНАСИ: МАЪМУН УНИВЕРСИТЕТИ ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛТЕТИ ВА КИНЖО ГАКУИН УНИВЕРСИТЕТИ

Бугунги кунда Маъмун университети республикаимиз етакчи олий даргохларидан биридир. Университет мамлакатимиздаги олий ўқув юртлари орасида халқаро ҳамкорлик бўйича етакчи ўринни эгалламоқда. Таълим соҳасидаги халқаро ҳамкорлик университет жамоаси фаолиятининг ажралмас қисмидир. Маъмун университети жаҳоннинг бир қатор йирик давлатлари жумладан, Словения, Италия, Белгия, Швеция, Испания, Япония, Малайзия, Туркия, Қозоғистон, Қирғизистон, Беларус, Россия, Озарбайжон, Жанубий Корея каби давлатларнинг олий ўқув юртлари билан ўзаро ҳамкорлик алоқаларини ўрнатди ва ушбу олий ўқув юртларида университет бакалаврият талабалари, таянч докторантлари, профессор-ўқитувчиларини ўқиш, малака ошириш, тажриба алмашиш, илмий тадқиқот ишларини амалга ошириш, шунингдек, халқаро илмий конференциялар, семинарлар, форумларда иштирок этишларини режалаштирди. Нуфузли хорижий олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари ҳозирги кунда талабаларга таълим бериб келмоқдалар.

Маъмун университети “Филология” факултети 2022 йил 5 сентябрда ташкил қилинди. Ҳозирги кунда филология факультетида 1000дан зиёд талаба таҳсил олмақда. Улар орасида халқаро ва миллий сертификатга эга талабалар ҳам бор, улар асосан университет тасисчиси гранти асосида таҳсил оладилар. Бу ҳам университет раҳбариятининг иқтидорли ва билимли талабаларга кўрсатаётган эътибор ва эъзоздир!

Филология факултети доимо тил, адабиёт ва маданиятни ўрганиш маданиятлараро мулоқотни йўлга қўйишда асосий ўрин тутадиган макон бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Глобаллашув даврида хорижий университетлар билан ҳамкорлик академик фаолиятнинг ажралмас қисмига айланиб, ўзаро тажриба алмашиш, илмий тадқиқотларни чуқурлаштириш ва халқлар ўртасида ўзаро тушунишни ривожлантириш имконини бермоқда.

Филология соҳасидаги халқаро ҳамкорлик алоҳида аҳамиятга эга, чунки улар тилни маданий ва тарихий шароитда ўрганиш учун янги имкониятлар очади. Сўнги бир неча йил ичида факултетимиз турли мамлакатлар, жумладан, Япония, АҚШ, Жанубий Корея ва бошқа университетлар билан алоқаларни фаол ривожлантирмоқда. Бу ҳамкорликлар таълим жараёнини бойитади, илмий тадқиқот чегараларини кенгайтиради ҳамда талабалар ва профессор-ўқитувчиларнинг алмашинув дастурлари, конференциялар ва кўшма илмий лойиҳаларда иштирок этиши учун имконият яратади.

Япониянинг Кинжо Гакуин университети ва Маъмун университети билан тегишли меморандумлар билан мустаҳкамланган ҳамкорлик ана шундай ҳамкорликнинг ёрқин мисолларидан бирidir. Бу ташаббуслар халқаро алоқаларни мустаҳкамлаш ва жаҳон илмий ҳамжамиятига интеграцияни рағбатлантиришга содиқлигимизни кўрсатади.

Кинжо Гакуин университети Япониянинг Аичи префектураси, Нагоя шаҳрида жойлашган хусусий аёллар университетидир. Унинг кампуси Морияма-ку худудида жойлашган бўлиб, талабаларга турли академик ва маданий ресурслардан фойдаланиш имкониятини беради.

Мазкур даргоҳ 1889 йилда ташкил этилган ва 1949 йилда университет мақомини олган. "Кинжо" ("Олтин қалъа") номи асосий кўрғоннинг тепасидаги иккита олтин шачиҳоко билан машҳур бўлган Нагоя қалъасининг тарихий номига ишора қилади.

Университет гуманитар ва ижтимоий фанлардан тортиб табиий фанларгача бўлган кенг кўламли фанларни қамраб олувчи 14 та бакалаврият факултети ва мутахассисликларини ўз ичига олади. Магистратура ва докторантура дастурларини тақлиф қилувчи Гуманитар фанлар ва инсон экологияси олий мактаби ҳам мавжуд.

Университет кутубхонаси ўқув муҳитининг муҳим қисми бўлиб, уй вазифаси, тадқиқот ва ўқиш учун имконият яратади. Университет нафақат маҳаллий, балки халқаро талабаларни ҳам қабул қилади, маданий алмашинув учун ўзига хос муҳит яратади, турли миллат вакиллари билан учрашади ва халқаро алоқаларни ўрнатади.

Маъмун университети Филология факултети ва Кинжо Гакуин университети Гуманитар фанлар факултети ўртасида ўзаро англашув меморандуми имзоланиши орқали мустаҳкам алоқалар ўрнатилди. Мазкур ҳужжат академик алмашинувни ривожлантириш, қўшма таълим ва илмий лойиҳаларни амалга ошириш йўлида муҳим қадам бўлди.

Меморандум ҳамкорликнинг қуйидаги асосий йўналишларини ўз ичига олади:

Касбий ҳамкорликни чуқурлаштириш ва тажриба алмашиш учун ўқитувчилар ва тадқиқотчилар алмашинуви;

ёш мутахассисларнинг дунёқарашини кенгайтириш ва икки давлат таълим тизимининг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш имконини берувчи бакалаврият талабалари алмашинуви;

маданий ва илмий меросни чуқурроқ тушунишга қўмаклашиш учун академик маълумотлар ва материалларни алмашиш;

илмий иш учун янги истиқболларни очадиган қўшма тадқиқот лойиҳалари ва симпозиумлар ташкил этиш;

муайян эҳтиёж ва имкониятларга қараб факултетлар томонидан келишилган бошқа ҳамкорлик шакллари.

Шартнома ўзаро ва ҳар бир университетнинг автономиясини ҳурмат қилиш тамойилларига асосланади. Режалаштирилган барча тадбирлар иккала факультет вакиллари томонидан олдиндан келишиб олинади ва томонларнинг илмий ва молиявий имкониятлари ҳисобга олинади. Меморандум беш йил муддатга амал қилади, шу каби муддатлар учун автоматик равишда янгиланади.

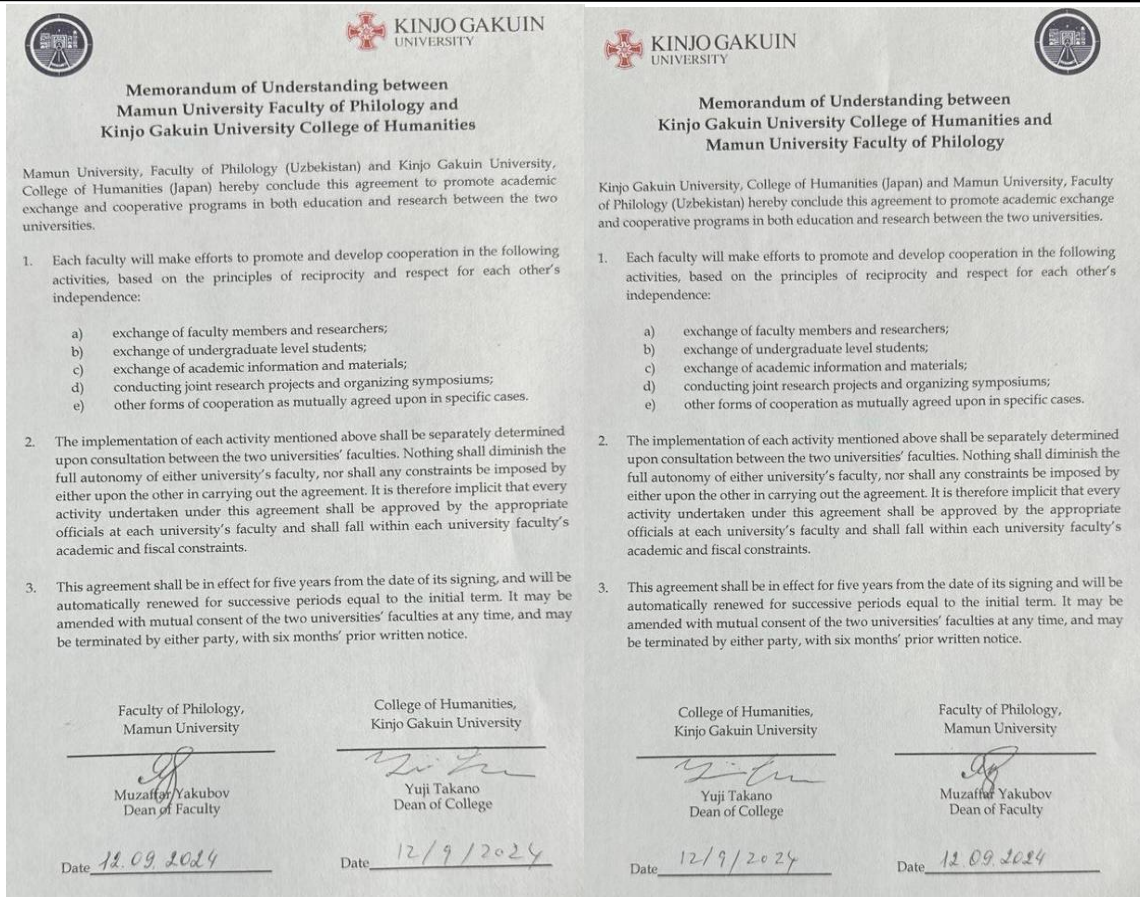
Ҳамкорлик доирасида илгари сурилган энг истиқболли ғоялардан бири ҳар икки университет талабалари учун ҳар йили қишки ва ёзги икки ҳафталик оромгоҳларни ташкил этиш таклифи бўлди. Ушбу тадбирлар қуйидагиларга қаратилган:

Икки давлат маданияти, ҳаёти ва тарихи билан танишиш;

маданиятлараро алоқаларни мустаҳкамлаш;

амалий мулоқот орқали иштирокчиларнинг тил малакаларини ошириш.

Бундай оромгоҳлар талабалар учун нафақат билимларини чуқурлаштириш, балки бошқа давлат вакиллари билан дўстона алоқаларни ўрнатиш имкониятини берувчи ўзига хос майдонга айланади.

Мамун университети ва Кинжо Гакуин университети ўртасидаги ҳамкорлик замонавий таълим соҳасида халқаро ҳамкорлик муҳимлигини кўрсатади. Бу нафақат иштирокчиларнинг касбий маҳоратини оширишга, балки Ўзбекистон ва Япония халқлари ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ҳамжихатликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Ҳамкорликнинг янада кенгайтиши ҳар икки томон учун янада кенг имкониятлар яратиши кутилмоқда.

Бу тadbирларни амалга оширишда бевосита иштироқ этган ва асосий сабабчи бўлган ҳақиқий ва ёрқин инсонни эслатишимиз керак! Маъмур университети ва Япониянинг Кинжо Гакуин университети ўртасида ҳамкорлик алоқаларини ўрнатишда яхши дипломат ва тadbиркор Ибрагимов Бунёдбек Абдушарипович муҳим рол ўйнади, унинг фаолияти Ўзбекистон ва Япония ўртасида муҳим кўприк вазифасини бажариб келмоқда. Ўзбекистон Республикасининг Нагойядаги фахрий консули Хироюки Ито жанобларига қимматли вақтларини аямасдан ва беминнат хиссаларини кўшганлари учун алоҳида миннатдорчилик билдираимиз.

Бунёдбек Абдушарипович 1985-йилда Урганч шаҳрида туғилган, юридик маълумотга эга, 2007-йилда Тошкент давлат юридик институтини, 2009-йилда Нагоя университетини тамомлаган, ҳуқуқшунослик магистри даражасини олган. Унинг фаолияти халқаро ҳамкорлик, ўзбек маданиятини тарғиб қилиш ва икки давлат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ривожлантириш борасидаги фаол ишлар билан ажралиб туради.

2017 йилдан Б.Ибрагимов Нагоя-Ўзбекистон дўстлик жамияти (ФАНУЗ) ҳаммуассиси ва ижрочи директори, Нагоя шаҳрида жойлашган Глобал Силк Роад Инс. компанияси муассиси ва ижрочи директори. Унинг ташаббуслари билан қатор муҳим шартномалар, жумладан, Туризм давлат қўмитаси ҳузуридаги Миллий жамоат маркази билан ҳамкорлик тўғрисидаги меморандум ҳамда Тошкент ва Нагоя шаҳарлари ўртасида маданият ва туризм соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган.

Ўзбекистоннинг сайёҳлик салоҳиятини оммалаштириш, миллий маҳсулотларни Япония бозорига олиб чиқиш, япон сармоясини жалб этиш борасидаги саъй-ҳаракатлари икки томонлама муносабатлар ривожига катта таъсир кўрсатган. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Япониядаги ватандошлар билан учрашувини ташкил этиш, Нагоя мэрининг Ўзбекистонга ташрифи, маданий-иқтисодий алмашинувни ривожлантиришга хизмат қилувчи лойиҳаларни амалга ошириш унинг ютуқларидандир.

Халқаро алоқаларни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссаси учун Бунёдбек Абдушарипович “Шухрат” медали (2020) ва “Фаол тадбиркор” кўкрак нишони (2024) билан тақдирланган. Унинг фаолияти нафақат Ўзбекистонни халқаро майдонда танитибгина қолмай, балки таълим, фан ва маданият соҳасидаги ҳамкорлик, жумладан, Кинжо Гакуин университети билан ҳамкорлик қилиш учун ноёб имкониятлар яратди.

Филология факултетининг Япониянинг Кинжо Гакуин университети каби хорижий университетлар билан ҳамкорлиги - халқаро ҳамкорлик илм-фан, таълим ва маданият ривожига қандай ҳисса қўшишининг ёрқин намунасидир. Бу каби ташаббуслар талабалар ва профессор-ўқитувчилар учун янги уфқларни очиб, тажриба алмашиш, тадқиқотларни кенгайтириш ва маданиятлараро тушунишни чуқурлаштиришга ёрдам беради.

Бу жараёнда Бунёдбек Абдушарипович Иброҳимов каби фаол меҳнати ва фидойилиги билан мамлакатлар ўртасидаги дўстлик кўприқларини мустаҳкамлаган инсонларнинг саъй-ҳаракатлари алоҳида аҳамият касб этади. Унинг ҳиссаси узоқ муддатли ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги муҳим қадам бўлиб, натижада нафақат қўшма лойиҳалар, балки таълим ва маданият алмашинувининг янги истиқболларини шакллантиришга эришилди.

Ишончимиз комилки, Кинжо Гакуин ва бошқа хорижий университетлар билан ҳамкорлик янада ривожланиб, янги самаралар олиб, факултетимизнинг халқаро нуфузини мустаҳкамлайди. Бу ташаббуслар таълим ва илм-фан халқларни бирлаштириб, умумий мақсадларга эришиш ва глобал билимлар ҳамжамиятини яратишда қудратли воситага айланаётганидан далолат беради.

**Якубов Музаффар Камилджанович-
Маъмур университети Филология факультети декани**

ISSN 2181-9696

Doi Journal 10.26739/2181-9696

«MAMUN SCIENCE» JURNALI

3 JILD, 1 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»

TOM 3, HOMEP 1

JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

VOLUME 3, ISSUE 1

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000